

Jakso 2: Ilotulite Kolehmainen: ”Elämäni tarkoitus on räjähtää”

Puhujien merkinnät: OS: Olli Sulopuisto
KK: Keppiraketti Kolehmainen

OS: Tämä on Vain ulkoiseen käyttöön. Tukesin podcast, jossa esineet kertovat, mitä todella tapahtuu kaappien hyllyillä ja varastojen perukoilla. Tässä podcastissa vastataan kysymyksiin, joita et ole koskaan edes ymmärtänyt kysyä, näiltä arkisilta esineiltä. Ja minä olen toimittaja Olli Sulopuisto. Tässä jaksossa tutustumme ilotulitusraketin elämään.

[tunnusmusiikkia]

OS: No niin, nyt olemme täällä Virtarönkien kotona. Tämä on asianmukaisesti lukittu kaappi, jossa perhe säilyttää ilotulitteitaan. Ja minulla on kunnia päästä haastattelemaan herra Ilotulite Kolehmaista.

KK: Keppiraketti.

OS: Se. Mitä?

KK: Keppiraketti.

OS: Joo.

KK: Ei vaan ilotulite.

OS: Aa.

KK: Pitää olla aina tarkkana. Oikeat termit, ohjeet pitää tietää. Keppiraketti on eriasia kuin ilotulite. Tämä ei ole harjoitus. Tai siis on, mutta voisi olla tositilanne.

OS: Miten tullaan ilotulitteeksi, että onko tämä joku semmoinen asia, minkä olet ihan jo sitten pienestä asti tietänyt?

KK: Olen ehdottomasti syntynyt tähän hommaan. Ehdottomasti. Joillakin ilotulitteilla on epävarmuuksia siitä, mitä haluavat olla isona. Mutta minä tiesin heti, kun tulin ulos Liu Yangin tehtaalta. Se on muuten Kiinassa. Voin sanoa heti, niin ei toimittajan tarvitse tarkistella jälkikäteen.

OS: Aivan.

KK: Tiesin, että jonain päivänä lennän korkealle. Vain taivas, sekä tietysti sisälläni oleva ruutimäärä, on rajana.

OS: Joo, mä pahoittelen, ei ole tarkoitus tönästä, täällä on hieman ahdasta täällä kaapissa.

KK: Olisi enemmän tilaa, jos täällä oltaisiin noudatettu lakia.

OS: Joo.

KK: Ja ohjeita. Aina noudatetaan lakia ja ohjeita. Toimittaja itsekin tietää, että lain mukaan ilotulitteita saa yhdessä taloudessa olla viisi kiloa ruudin nettopainoa kohden.

OS: Itse asiassa en tiennyt tätä, tämä on uusi asia mulle.

KK: Tulisi tietää.

OS: Okei.

KK: Tuo Thunder-pata tuolla, hän on ollut täällä ihan selkeästi viime vuodesta asti. On se siis ihan oikein säilytty tänne kuivakkaan kaappiin. Mutta siinä on 200 grammaa liikaa. Ei sellainen sovi, että hankitaan tänäkin vuonna 5 kiloa ilotulitteita edeltävien päälle. Me olemme vaarallisia tyyppejä, ihan luonnostaan. Niin kaikkia ohjeita pitää ehdottomasti noudattaa.

OS: Se 200 grammaahan ei maallikon korvaan kuulosta paljolta. Mutta ilmeisesti tärkeämpää on nyt siis se ohjeen kirjain, kuin että itse siinä sitten soveltaa ja tulkitsee.

KK: Niitä ei ikinä tule soveltaa. Olen kuullut, että joillakin on jopa oma ohjekirja. Olen tällaisesta tietysti salaisesti unelmoinut. Mutta koska olen keppiraketti, ohjeeni ovat kyljessäni. Jos minulla olisi ohjekirja, niin olisin kyllä tällaiselle keksinyt nimen Tuhka vai mahdollisuus - Eli kaikki räjähteiden turvallisesta käytöstä.

OS: Se on hyvin kuvaava nimi. Mikä on vakavin asia, mitä oot kuullut, että on tapahtunut ilotulitteiden kanssa? Nimenomaan siis sen takia, että ei ole noudatettu ohjeita.

KK: On tapahtunut kauheita. On tapahtunut hirveitä. Varoittava esimerkki, nyt komppania kuulolle. Kuulin yhdeltä kaverilta Kuoppasesta, padasta, yhden jutun. Ne oli ollut urheilukentän laidalla, aukealla paikalla, niin kuin kuuluukin. Se oli tuettu tukevasti siihen, ja suunnattu ylöspäin. Tähän asti kaikki hyvin. Lanka oli laitettu palamaan, ja oli siirrytty sopivan etäisyyden päähän, ja jääty odottamaan valoshow'ta. Ja odotettiin. Ja odotettiin. Ja vieläkin odotettiin. No mitään ei tapahtunut. Siinä herrashenkilö sitten meni saman tien katsomaan, että mikä on vialla. Väärin. Hän kumartui siihen päälle, ja alkoi ronkkia sytytyslankaa, ja sittenhän se lähti. Dhiu, dhiu, dhiu. Muutama raketti ehti osua suoraan naamaan, ennen kuin hän ehti edes reagoida, ja kaatua pois tieltä.

OS: Kuulostaa aika pahalta kyllä toi.

KK: No nyt haastattelija varmasti osaa jo sanoa, mikä meni pieleen.

OS: Se raket-

KK: Tarkkana. Et ole kuunnellut. Jos olisi ne ohjeet luettu kunnolla, niin ei olisi tätäkään tapahtunut. Siellä ohjeissa ihan selkeästi sanotaan, että jos mitään ei tapahdu, niin 10 minuuttia pitää odottaa ennen kun mennään lähelle. 10 minuuttia. Kyllähän nyt jo ala-astelainen osaa kellosta katsoa, tietenkkin ala-astelaisen ei tulisi käyttää räjähteitä, mutta kuitenkin. Pitää lukea ohjeet ja pitää toimia niiden mukaisesti. Erityisesti silloin kun on vielä silmät, millä niitä lukea.

OS: Mitä?

KK: Meissä on ohjeet. Ja niissä ohjeissa on huomioitu sekin, että jos on vaikeuksia lähettää räjähteen taivaalle.

OS: Ilotulitteitten käyttöönhän liittyy tällainen piirre, että se on kuitenkin kansanhuvia. Eli siis amatöörit, kouluttamattomat ihmiset käyttää niitä. Ja kuitenkin lähtökohtaisesti ilotulitteet on vaarallisia. Joskus voi tulla siis ihan viallinen rakettikin kohdalle. Eli on hyvin tärkeätä, että voidaan luottaa siihen, että raketti toimii oikein. Kuinka itse olet huolehtinut ja varmistunut, että pidätkö itseäsi luotettavana?

KK: Henkilönä vai raketina? Että voiko minuun luottaa salaisuuksien kanssa vai tulitikkujen kanssa?

OS: No, ajattelin sitä jälkimmäistä. Mutta jos nyt aloitetaan kuitenkin siitä, että ikään kuin henkilönä.

KK: Olen luotettava jokaisella tavalla. Pyrin kertomaan asiat, miten ne ovat.

OS: Kyllä.

KK: Jos tulet ongelmien kanssa minulle juttelemaan, niin saatan sanoa siinä, mitä et halua sillä hetkellä kuulla. Pidän kuitenkin keskustelut aina itselläni. Esimerkiksi juuri, kun tuo Thunder-pata tuossa puhui hankalasta isäsuhteestaan.

OS: No mites sitten luotettavuus raketina?

KK: Tietenkkin minulla on täysin asiallinen C-merkintä. Voin näyttää sen sinulle.

OS: Uskon kyllä. Ei ole itse asiassa pakko.

KK: Käännä minua pikkasen vielä. Juuri tuolla kädellä, käännä minua. Nyt se on siinä. Vähän katsetta ylemmäs. Nyt näet sen.

OS: Näen. Tavallaan näen liikaakin. Vielä siitä C-todistuksesta, että mitä siitä voi sitten varsinaisesti päätellä?

KK: Toimittajahan tietää...

OS: Ahaa.

KK: ...että C-merkintä on tuonut luotettavuutta meihin ilotulitteisiin siinä mielessä, meissä on nykyään paljon vähemmän virheitä.

OS: Okei, niin niin.

KK: Ennen oli toisin. Paperimassa märkää merikuljetuksen jälkeen. Ruuti kasattu sisälle väärinpäin. Tikku vinossa. Ohjeet sivuttain, ohjeet ranskaksi. Raketti on katkennut keskeltä. Ruutia vuotaa aukosta. Ei tuollainen sovi. Tosin kyllä se vähän harmittaa, että nykyään meitä raketteja ei enää suosita.

OS: Millä tavalla ei raketteja suosita?

KK: Se on kaikki ilmastonmuutoksen syytä.

OS: Aha.

KK: Ilmasto kun lämpenee, niin ei ole enää lunta. Minä olen raketti ja minulla on tikku. Se tikku pitää saada johonkin tukevasti, että minut voi ampua taivaalle. Mitä luulet, että tapahtuu, jos sen tikun ihan vaan tökkää mutaiseen maahan kiinni?

OS: Mä oletan, että se helposti kaatuu, osoittaa väärään suuntaan, lerput-

KK: Räjähää maassa.

OS: Niin. Joo.

KK: Siinä ei minnekään lähdetä mutaisesta maasta. Mieti. Koko elossaoloajan odottanut vaan, että pääsee ja ammutaan taivaalle. Ja saisi räjähtää siellä upeana speksaakkelinä. Ollut pitkät laivamatkat, odotettu kaupanhyllyllä, odotettu kaapissa. Mutta sitten sytyttäjänä onkin joku, joka ei edes viitsi lukea ohjeita siitä, että miten raketteja kuuluu tukea maahan. Mieti, jos sinut työnnettäisiin polvia myöten maahan, ja sanottaisiin, että hyppää. Niin ei taida onnistua. Siinä sitten räjähdät, säät kuraisina.

OS: Tai siis ihmiset ei varsinaisesti räjähdä kuitenkaan mutta.

KK: Mitä?

OS: Ei, siis ihmiset ei räjähdä, kun ne hyppää ilmaan. Tai ei ole sytytyslankaa. Siis ihmiset ei vaan räjähdä.

KK: Mikä teidän tarkoitus sitten on?

[tunnusmusiikkia]

OS: Kello on nyt puoli kaksitoista. Me ollaan hyvin lähellä urheilukenttää, johon ollaan ilotulitteet virittämässä. Minkälaisia toiveita, haaveita, unelmia tälle illalle?

KK: Odotan upeaa ja hyvin tehtyä ilotulite-esitystä. Laitoin Virtaröngät lukemaan ohjeetkin, kun vielä näki sähkövalossa lukeakin. En halua lentää kenenkään silmään.

OS: Se on hyvä. Annoit minullekin suojalasit, ja itse asiassa varasuojalasit, ja sitten varasuojalasiensa varasuojalasit vielä tuossa.

KK: Juurikin näin. Emme halua, että menetätte silmiä. Tai sormia, tai kuulon. Tai minä en ainakaan halua. Te saatte olla erimieltä.

OS: Onko meillä mitään keinoa tietää, että meillä ei ole virheellisiä ilotulitteita mukana? Että onko tämä nyt ihan puhtaasti siitä kiinni, että noudatetaan ohjeita?

KK: Kuten jo aiemmin saatoin ilmaista, on olemassa virheellisiä ilotulitteita, mutta ne ovat nykyään aika harvassa. Useammin ongelma on siinä, ettei selvitetä miten toimitaan ennen kun vasta tositalanteessa. Vasta sitten kun on kylmää ja pimeätä, niin sitten katsotaan jotain ohjeita. Kuivaharjoittelu on kaiken A ja O. Niin ei menetetä jäseniä. Luetaan ne ohjeet, kun on vielä valoisaa. Hankitaan suojavarusteet.

OS: Aivan.

KK: Tehdään taistelusuunnitelma ja toimitaan sen mukaisesti.

OS: Taistelusuunnitelma.

KK: Minulla on tästä muistisääntönä pieni runo.

OS: Ja varmaankin nyt haluaisitte esittää sen.

KK: No jos vaaditaan, niin en halua jättää yleisöä kylmäksi. Joka ikinen tuote maailmassa vaaranmerkit täyttää, jos et tiedä miten sitä käyttää. Kun luet ohjeet ja toimit niiden mukaan, tuovat räjähteet sinulle iloa juhlaan. Ohjeiden lukeminen on strategia, jolla välttää tragediaa.

OS: Siinä oli paljon runoa, ja myös ihan muistisääntö myös sitten siinä samassa.

KK: Pidän itseäni melko taitavana runoilijana. Jäävät saarikosket ja meriluodot taakse.

OS: No niin. Oikein paljon kiitoksia teille Keppiraketti Kolehmainen. Onko tässä nyt vielä sitten jotain jäänyt sanomatta haastattelussa, että mitä vielä olisit halunnut sanoa? Koska vielähan meillä on tässä aikaa hetkinen.

KK: Raketin elämä on aika hienoa. Saa nähdä maailmaa ja tuoda iloa elämään. Toisaalta ehkä olisin halunnut vielä ker...

[räjähdysääni, musiikkia]

OS: Kiitos, että kuuntelit Vain ulkoiseen käyttöön -podcastin. Seuraavassa jaksossa aivan uudenlaisia mahdollisuuksia. Tämän podcastin on Tukesille tuottanut Jaksomedia.

[tunnusmusiikkia]